

2017-
Dnr:
Handläggare:

Samrådsredogörelse

Sammanfattning av inkomna synpunkter och åtgärder

Samrådsförfarande

Dagvattenpolicyn har varit ute för samråd under perioden 2018-01-29 – 2018-03-04 (bilaga 1), förlängd remisstid medgavs på begäran till den 2018-03-20.

Nedan redovisas de yttranden som inkommit under samrådstiden. Yttranden utan erinringar har inkommit från:

- Gavlegårdarna

Övriga yttranden sammanfattas och bemöts med kommentarer samt vilka åtgärder de eventuellt medfört i policyns utformning. Yttranden återfinns i sin helhet som bilagor till samrådsredogörelsen.

Generellt

Flera yttranden har pekat på och önskat tydliggöranden avseende ansvar, roller, uppföljning av krav som ställs och avseende konsekvenser som policyn kan medföra.

Då policyns syfte är att hantera och beskriva mål och strategier på en övergripande nivå, så har det inte bedömts varken möjligt eller lämpligt att bedöma konsekvenser och ansvar på detaljnivå i policydokumentet, vilket även framgår under bakgrund, syfte och beskrivning av policyns avgränsningar.

I viss uträkning har tydliggörande gjorts i policyn då vissa synpunkter bedömts höra till övergripande nivå. Detaljering avseende ansvar, roller, uppföljning och konsekvenser hanteras sedan vidare i kommande riktlinjer.

Som resultat av synpunkterna har vissa av strategierna i punktform under respektive mål även bedömts bättre höra hemma i arbetet med framtagande av riktlinjer. De har därför lyfts ut ur policyn, för att istället hanteras vidare i de kommande riktlinjedokumentet.

Gavlefastigheter

Sammanfattning: Avseende de strategier som berör lokalt omhändertagande av dagvatten, anser Gavlefastigheter att lokala anpassningar måste kunna göras framförallt under sådana förutsättningar då lokalt utrymme saknas för lokalt omhändertagande.

Gavlefastigheter önskar att kommunen framöver i ett tidigt skede planerar tomterna utifrån att dagvattenhanteringen ska rymmas och därmed utökar tomterna. Dagvattenfrågan måste också med i översiktsplaneringen för att identifiera strategiska lägen för omhändertagande av dagvatten.

Gavlefastigheter har även en redaktionell önskan att de delar i policyn som inte direkt berör mål och strategier lyftas ut i egna PM vid sidan om policyn (dvs. bakgrund, syfte och ansvarskapitel). Strukturen för avsnittet om mål och strategier gör att policy innehåller upprepningar och bli onödigt lång.

Kommentarer:

Under kapitlet "Mål och strategier" står att "Då förutsättningarna skiljer sig åt inom olika delar av kommunen och i olika situationer kan olika mål vara prioriterade. En enskild bedömning av hur dagvattnet ska hanteras i respektive fall är därför nödvändig." Syftet med främst den andra meningen är att möjliggöra lokala anpassningar baserat utifrån de förutsättningar som råder på platsen.

Vikten av att ge dagvatten utrymme, främst inom översvämningskänsliga områden är stor. Policyn lyfter detta främst under mål 2 och i ansvarskapitlet under kommunalt ansvar/planprocessen (se utdrag nedan).

"I översiktsplanen ska lägen som är strategiska för dagvattenhanteringen identifieras och vid behov skyddas, som t.ex. översvämningsområden, instängda områden, skyddsområden för vattentäkter, samt de övergripande avrinningsstråken. Recipienter som berörs ska redovisas".

"I fördjupade översiktsplaner och framförallt i detaljplaner ska vid behov nivåer på gator och markytor i fastighetsgränser, lägsta nivåer för husgrundsdräneringar och färdiga golv, andel hårdgjord yta, storlek på grönytor, bebyggelsens utformning och läge, förbud mot källare samt ytor för dagvattenhantering redovisas".

Under arbete med policyns framtagande var dokumentet initialt uppdelat i två separata dokument, där ansvarskapitlet utgjorde ett eget dokument. Tydliggörande av ansvar med koppling till dagvattenfrågorna har varit ett av de viktigaste interna projektmålen, därav framkom interna önskemål från flera håll att hålla ihop ansvarsdelen med policyn. Ett ytterligare syfte med detta var även att hålla nere antalet dokument.

Åtgärder: I arbete med att ta fram riktlinjer avses ett kapitel mer ingående hantera frågor som rör översiktlig planering, översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner med avseende på dagvattenhantering och risk för översvämning från skyfall.

I förhoppning om att de som läser dokumentet lättare ska hitta till målen och strategierna, har dokumentet delats upp i tre sammanhållna delar med en inledande läsanvisning. Bakgrund och syfte ligger som en del, policyn med definition av dagvatten, mål och strategier som andra del och ansvar och roller som en tredje sista del.

Gästrike vatten

Sammanfattning: Gästrike vatten önskar tydliggöranden av vad som regleras i lagstiftning eller ingår i ansvar på annat sätt, samt sådant som policyn förordar.

Man önskar även en konsekvensbeskrivning avseende medel och resurser som följer av utpekandet av ansvar.

Kommentarer: Policyn utgår avseende ansvar i huvudsak från rådande lagstiftning och rättspraxis inom området. Bedömningarna baseras främst på Lagen om allmänna vattentjänster (LAV), Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp (ABVA), Miljöbalken (MB), Plan- och bygglagen (PBL), samt Lag om skydd mot olyckor (LSO). Syftet har dock inte varit att i policyn gå in på enskilda paragrafer, eller att ingående beskriva de lagrum som berörs.

Åtgärder: Generella förtydliganden har införts i löpande text i policyn avseende de lagar som åsyftas. I övrigt, se ”generellt” ovan.

Länsstyrelsen Gävleborg

Sammanfattning: Länsstyrelsen påpekar att översiktlig beskrivning av dagvattenssystemet saknas i befintlig VA-strategi

Policyn är avgränsad till att inte omfatta prioritering och förslag till lokala åtgärder i befintliga vattenförekomster med avseende på MKN. Länsstyrelsen anser att trots detta bör policyn kompletteras med att nämna de krav som ställs i PBL om att kommunen i detalj- och översiktsplaner ska visa hur man avser följa MKN för vatten. Länsstyrelsen vill även skicka med inför kommande arbete, vikten av att resurser läggs på uppföljningar och mätningar i miljön och av de effekter som dagvattenåtgärderna får.

Länsstyrelsen föreslår punktnummering av strategierna under respektive mål.

Kommentarer: Länsstyrelsens påpekande är korrekt: Kortfattad beskrivning av verksamhetsområden för dagvatten återfinns i Gävle kommuns VA-översikt, inte i VA-strategin.

I kommande riktlinjer avses ett kapitel behandla drift och underhåll, samt uppföljning av dagvattenåtgärder avseende funktion och effekter på miljön.

Åtgärder: Hänvisning borttagen i policyn.

Ett stycke har lagts till i policyn med beskrivning av kraven avseende MKN i planer.

Punktnummering har lagts till i policyn.

Samhällsbyggnad Gävle

Sammanfattning: Samhällsbyggnad Gävle har i sitt yttrande angivit övergripande synpunkter och synpunkter på respektive kapitel. De övergripande synpunkterna sammanfattas nedan, avseende synpunkterna på respektive kapitel är flertalet förslag till redaktionella ändringar, de som har hanterats i policyn utifrån förslagen i yttrandet tas inte upp i samrådsammanställningen, i övriga fall gås de igenom nedan.

Samhällsbyggnad vill framhålla att det är viktigt att klargöra syftet med alla kommunala styrdokument som tas fram. Inom VA-området finns en rad styrdokument och policyn avses dessutom kompletteras med riktlinjer. Man frågar sig om alla dessa styrdokument är nödvändiga eller om frågorna kan behandlas i färre antal dokument. Samhällsbyggnad anser att förslaget till dagvattenpolicy skulle kunna innehålla tydligare ställningstaganden och en högre ambitionsnivå, samt ser det som viktigt att policy och riktlinjer antas tillsammans. Samhällsbyggnad upplever att dokumentet saknar ett fördjupande och utvecklat resonemang kring ekosystemtjänster, eftersom ekosystemtjänster har stor bärighet på dagvattenfrågan och man önskar att ekosystemtjänster ges mer utrymme i dokumentet, gärna som information i text eller eventuellt som en faktaruta.

Översiktsplanen är ett viktigt strategiskt dokument som har stor bärighet på VA-och dagvattenfrågan. Ett utförligare resonemang om vad Översiktsplanen för Gävle kommun anger avseende dagvatten vore positivt.

Mål 1:

Bevarad vattenbalans och förbättrad vattenkvalitet kan ses som två olika mål med två separata effekter, de skulle således kunna delas upp.

Ambitionsnivån i punkt nr 9 (i reviderat dokument) kan höjas, minskad belastning bör i förstahand eftersträvas, och där så inte är möjligt åtminstone inte öka.

Mål 2:

Begreppet "allmän mark" behöver förtydligas – att det handlar om VA-huvudmannens del av anläggningen. Annars kan förväxling ske med kommunens ansvar för allmän plats.

Ansvar

Bild 1 kan tolkas som att det är tillåtet för privata fastighetsägare att leda ut dagvatten från egen parkering till vägdike, är det korrekt uppfattat? I så fall, är det lämpligt? Bör inte det avtalas i så fall?

Kommentarer: I befintliga kommunala styrdokument inom VA-området belyses dagvattenområdet antingen inte överhuvudtaget, eller mycket bristfälligt. Befintlig dagvattenpolicy är även föråldrad (från 2004) och därmed i behov av revidering. Behov av att ta fram styrdokument för dagvatten inom kommunen är därför stort.

Dagvattenområdet är komplext, inte minst i juridiskt- och ansvars hänseende. I många fall krävs därför att dagvattenfrågorna hanteras och implementeras i flera steg. Både på övergripande nivå (strategi/policy) och på mer detaljerad nivå i form av riktlinjer som ger vidare stöd till berörda aktörers arbete inom området. Arbetsgruppen ser det därför inte som vare sig motiverat eller nödvändigt att riktlinjerna behöver antas samtidigt som policyn.

Arbetsgruppen håller med om att gröna och blå element som skapar ekosystemtjänster är viktigt och att de bidrar till stadens utveckling på många sätt. Man har dock utgått från resonemanget att dagvattenpolicyn främst ska fokusera på dagvattenhantering och hur man kan se dagvatten som en resurs som kan användas för att skapa värden för staden. Ekosystemtjänsterna är dock inte begränsade enbart till dagvatten, utan är generellt starkt förknippade med främst de gröna elementen i staden. De bör därför

ses ur ett vidare begrepp och bedömningen är att ett fördjupat resonemang och beskrivning av dem därför bättre hör hemma inom arbetet med grönstrukturplaner/grönstrategier inom kommunen. Detta ställningstagande grundar sig till stor del även på erfarenheter från andra kommuner och hur de hanterar området i sina respektive dagvattenpolicys och strategier.

De strategier som listas under mål 1 har i de flesta fallen påverkan på både vattenkvalitet och vattenbalans. I syfte att slippa onödiga upprepningar gjordes därför valet att hålla ihop detta i ett och samma mål. Arbetsgruppen ändrar därför inte mål 1.

Punkt nr 9: Avseende ambitionsnivå, så ser arbetsgruppen det som juridiskt tveksamt att kommunen i samband med t.ex. detaljplanering skulle kunna ställa sådana krav på exploatörer/verksamhetsutövare som innebär ett ansvarstagande större än/utöver den påverkan/förändring exploateringen/verksamheten faktiskt bidrar med. Punkten ändras inte.

Mål 2: Begreppet ”allmän mark” förekommer inte vad arbetsgruppen kan se i text och strategier kopplat till mål 2. Däremot förekommer begreppet ”allmän anläggning” vilket är ett korrekt juridiskt begrepp och syftar till de delar i en VA-anläggning (oavsett om det handlar om ledningar, pumpstationer, dammar, diken osv) som är VA-huvudmannens ansvar. VA-huvudmannens ansvar för den allmänna anläggningen beskrivs närmare under ansvarskapitlet.

Åtgärder: Syftet med dagvattenpolicyn har tydliggjorts i inledande text i policyn. Ställningstagande avseende behov av policy/riktlinjer, samt om det är för många kommunala styrdokument vidarebefordras (genom samrådsammanställningen) till Kommunledningskontoret som ansvarar för Övergripande planering inom kommunen.

Nödvändiga förtydliganden och ställningstaganden kommer att tas upp i riktlinjerna.

En generell faktaruta som förklarar begreppet ekosystemtjänster har lagts till i dokumentet. Även underliggande strategier till målet har och korrigerats med utgångspunkt i de förslag som inkommit i yttrandet.

Inom projektet har även ett arbete gemensamt med de andra deltagande länderna lagts på att ta fram ett verktyg för att kunna beräkna och utveckla ekosystemtjänster i samband med exploateringar i staden. Detta verktyg och dess användning och möjliga utveckling inom kommunen beskrivs närmare i riktlinjerna.

De delar i Gävle kommuns översiktsplan som berör dagvatten har sammanfattats och lagts till under kapitlet ”Koppling till andra strategiska mål- och styrdokument” i policyn. I övrigt avser ett kapitel i riktlinjerna djupare hantera översiktlig planering och vad översiktsplaner bör innehålla med avseende på dagvatten och risker för översvämningar kopplat till skyfall.

Bild 1: De linjer som i bilden kan missuppfattas som diken är egentligen en markering för avgränsning av vågområdet mot trottoar eller liknande. Pilarna visar exempel på hur avrinning normalt anordnas via höjdsättning inom ett planområde. Bildtexten justeras i dokumentet för att tydliggöra detta. Avseende fråga kring vad fastighetsägare får och inte får göra, så hanteras den vidare i riktlinjerna.

Trafikverket

Sammanfattning: Trafikverket önskar beskrivning av de olika typer av vägar och huvudmän för vägar som finns inom kommunen.

Även tydliggörande av huruvida statliga vägar inom kommunen omfattas av mål och strategier i policyn efterfrågas.

Kommentarer: Policyns mål och strategier riktar sig i de delar som berör väghållare, till alla typer av väghållare. Det vill säga även Trafikverket berörs och omfattas i de fall dagvattenpåverkan förekommer från statliga vägar inom kommun.

Åtgärder: Synpunkterna har beaktats och tydliggjorts i berörda textdelar.

Kommunledningskontoret Gävle

Anna Nettelbladt
Projektledare